

РЕШЕНИЕ

№ 5600

гр. София, 19.10.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 30.09.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **6145** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.68 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр).

Образувано е по жалба на [фирма] срещу Решение №271 от 02.06.2020г. на Комисията за защита от дискриминация (КЗД). С оспорения административен акт КЗД е взела следните решения: 1) установява извършване на дискриминация по признак „увреждане“ чрез поддържане на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до обект Агентски офис на [фирма], с адрес : [населено място], [улица], №8; 2)налага на [фирма] имуществена санкция на основание чл.80, ал.2 от ЗЗДискр в размер на 500 лева и 3)дава задължително предписание, на основание чл.47, т.4 от ЗЗДискр, в 1-месечен срок от получаване на решението да се предприемат необходимите действия за изграждане на достъпна архитектурна среда.

Жалбоподателят [фирма] обжалва решението на КЗД изцяло като незаконосъобразно. Сочил, че обектът Агентски офис, намиращ се на адрес: [населено място], [улица], №8, е собственост на [фирма], а не на [фирма], както погрешно е посочено в административния акт. Твърди, че КЗД не е извършила обективна преценка на всички обстоятелства, при които жалбоподателят упражнява дейността си, а е подхождала формално, като е установила неравно третиране на граждани по признак „увреждане“. Твърди, че не е получена нито една жалба от граждани с оплакване за недостъпна архитектурна среда или затруднен достъп до офиса.

Обръща внимание, че помещението се ползва именно като агентски офис, което предполага възможност на застрахователния посредник да осигури съдействие на клиенти и без да се налага те да посещават офиса. Счита, че дискриминация може да се извърши само в резултат на умишлени или целенасочени, осъзнати действия, каквито в случая липсват, и следователно не е извършено нарушение по ЗЗДискр. Алтернативно, позовава се на маловажност на нарушението.

Ответникът – Комисията за защита от дискриминация, чрез процесуалния си представител юрисконсулт Б., оспорва жалбата. Претендира възнаграждение за процесуален представител.

Съдът приема:

Жалбата е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна по т.1 и т.3 от решението, а по т.2 е частично основателна по съображения, различни от изложените от жалбоподателя.

Съдът, след като се запозна с представените по преписката и по делото доказателства, установи от фактическа и от правна страна следното:

По отношение на административното производство

Административното производство е започнало по инициатива на КЗД на основание чл.40,ал.2 от ЗЗДискр., във връзка с чл.53 от Закона за хората с увреждания (ЗХУ) във връзка с провеждана национална кампания „Достъпна България“. Съставен е констативен протокол (КП) №12-11-1081/27.03.2019г. от за извършена проверка на обект – Главна агенция Д. – офис С.. Въз основа на доклад №12-11-2717/16.07.2019г от член на КЗД е взето Решение на КЗД по Протокол №11/17.07.2019г. , с което комисията се самосезира да образува производство за защита от дискриминация по реда на гл. IV-та от ЗЗДискр, за да се установи дали е нарушение на чл. 5 по признак „увреждане“ във връзка с §1, т.7 и 8 от ДР на ЗЗДискр, както и да се разпорежи преустановяване на нарушението.

КЗД е осигурила възможност на жалбоподателя да изложи становище и да ангажира доказателства и го е уведомила редовно за насроченото заседание. В насроченото заседание на комисията не се е явил представител на жалбоподателя. Решението е издадено от състава, разгледал преписката. То е в изискуемата писмена форма.

Съдът не установява нарушение на административнопроизводствените правила. Обстоятелството, че в административния акт офисът е посочен като собственост на [фирма], не представлява съществено нарушение, а се цени като техническа грешка. Съдът споделя разбирането, че нарушението е съществено тогава, когато може да повлияе на крайния резултат. В настоящия случай не възниква объркване относно обекта на проверката, за който е установено нарушението и са дадени задължителните предписания, както става ясно и от изложеното в жалбата.

По отношение на фактите

Спор по фактите няма. Жалбоподателят не оспорва обстоятелството, че към датата на проверката не е била изградена архитектурна среда, която да гарантира достъпа на хората с увреждания до офиса. Това се потвърждава от констативния протокол и от представения снимков материал. Офисът е с един вход, до него се

достига чрез две стъпала с височина 11-12 см. Липсват перила, рампа или подвижно съоръжение.

По отношение приложението на чл.5 от ЗЗД

Изискването за достъпност на архитектурната среда е въведено с чл.9 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (ратифицирана със закон на 26.01.2012 г., ДВ, бр. 12 от 10.02.2012 г.) Държавите, ратифицирали конвенцията, са длъжни да предприемат мерки, които да идентифицират и премахват всякакви пречки и прегради пред достъпността по отношение на: а) сгради, пътища, транспортни и всякакви други открити и закрити съоръжения, включително училища, жилищни постройки, здравни заведения и работни места; б) информационни, комуникационни и други услуги, включително информационни системи и услуги за спешна помощ.

Нормата на чл. 4 от ЗЗДискр. забранява всяка пряка или непряка дискриминация, основана на признак "увреждане". Разпоредбата на чл.5 от ЗЗДискр определя като дискриминация изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места.

Законът не дава дефиниция какво се разбира под публично място. Това понятие следва да се тълкува, изхождайки от целта на ЗЗДискр и ЗХУ и в съответствие с чл.9 от Конвенцията за правата на хората с увреждания – съгласно цитираната норма от Конвенцията целта е да се даде възможност на хората с увреждания да живеят самостоятелно и да участват пълноценно във всички аспекти на живота, като имат достъп до всички удобства и услуги, отворени или предназначени за широката общественост, както в градските, така и в селските райони. Следователно сградите, в които се предоставят услуги, предлагани публично, могат да се определят като публично място.

Изискването чл.5 от ЗЗДискр е императивно и абсолютно и засяга всички правни субекти, които осъществяват контрол върху публичното място – независимо дали тези субекти са публични или частни. Задължение и отговорност за осигуряване на достъпна архитектурна среда имат и частните субекти, какъвто е жалбоподателят, щом предлагат обществени услуги. Това задължение произтича и от нормите на чл.2 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания във връзка с чл.169, ал.2, т.4 от Закона за устройство на територията (ЗУТ). Съдът приема, че нормите на наредбата са адресирани към всички собственици на сгради с обществено предназначение и инвеститори по смисъла на чл. 161 от ЗУТ, предвид разпоредбата на чл. 2 от същата, свързана с инвестиционен процес, вкл. по поддържане и ремонт на сградите.

"Достъпна среда" съгласно §1, т. 2 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания, е среда в урбанизираните територии, сградите и съоръженията, която всеки човек с намалена подвижност, със или без увреждания, може да ползва свободно и самостоятелно. В този смисъл твърденията на жалбоподателя за оказвано съдействие от страна на служителите и обслужване на гражданите с увреждания извън сградата са неотнормирани към задължението за осигуряване на достъпна среда и към производството пред КЗД. Ето защо неустановяването на тези обстоятелства не представлява съществено

нарушение на административнопроизводствените правила и не може да обоснове отмяна на административния акт, каквито доводи навежда жалбоподателят.

Неосигуряването на достъпна среда е въведено от закона като отделна, самостоятелна форма на дискриминация, при която не се изисква съпоставяне с други лица в сходно положение – не е необходимо да е налице жалба от лице с увреждания, което не е било обслужено в офиса поради невъзможност да стигне до него, нито да се установява, че при предоставяне на посредническите услуги в [населено място] конкретно лице с увреждания е било третирано по-неблагоприятно от друго лице, което не притежава този защитен признак. Това е така, защото липсата на достъпна среда, лишавайки хората с увреждания от възможността да участват самостоятелно и пълноценно в обществения живот, сама по себе си представлява неравноправно третиране и не е необходимо това да се установява с конкретни житейски примери. Възраженията на жалбоподателя в този смисъл са неоснователни.

Съдът приема, че за жалбоподателя като доставчик на обществени услуги и собственик на обекта с обществено ползване съществува задължение за осигуряване на достъпна среда, включително за лица със затруднена двигателна подвижност. Като не е осигурил такава, жалбоподателят е допуснал неравно третиране по отношение на тези лица. Решението на КЗД в тази му част е законосъобразно като съобразено с материалния закон и с целта му.

По отношение на наложената санкция.

Съгласно чл. 80, ал. 1 и 2 ЗЗДискр който не изпълни задължение, произтичащо от този закон, се наказва с глоба от 250 до 2000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание. Когато нарушението е извършено при осъществяване дейността на юридическо лице, на него му се налага имуществена санкция в размер от 250 до 2500 лв. Осигуряването на достъпна архитектурна среда е задължение, което произтича пряко от ЗЗДискр.

Законодателят не е определил налагането на санкцията като кумулативна мярка, следваща се от установена дискриминация, а е предоставил преценката за това на КЗД. Ето защо административният орган следва да изложи мотиви относно целта и размера на санкцията. И ако превантивната цел на санкцията произтича от целта на закона – да се предотврати за в бъдеще допускането на дискриминация и да мотивира лицето да поддържа достъпна архитектурна среда, то размерът на санкцията следва да бъде конкретно определен и индивидуализиран. Административният орган не е изложил мотиви защо определя санкция над законоустановения минимум. В тази част съдът намира, че решението е незаконосъобразно и следва да бъде изменено, като се определи санкция в размер на минималната от 250 лева.

По отношение на предписанията по чл.47, т.4 от ЗЗДискр

Изрично правомощие на КЗД, регламентирано в чл. 47, т. 4 от ЗЗДискр., е да дава задължителни предписания по спазването на закона. Волеизявлението на органа има властнически характер, тъй като е с обвързващо действие по отношение на жалбоподателя, поради което за разлика от препоръките по т.6 от същия член подлежи на съдебно обжалване. Доколкото няма спор по фактите и предвид изложеното по-горе относно задължението на жалбоподателя да поддържа достъпна среда, съдът приема, че дадените задължителни предписанията са законосъобразни, тъй като те

съответстват на установените факти и на материалния закон и са насочени към постигане на целта му. Решението на КЗД в тази му част е също законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

По разноските

Предвид изхода на правния спор разноските са в тежест на жалбоподателя. На основание чл.143, ал.4 от АПК, във връзка с чл.78, ал.8 от ГПК, вознаграждението за процесуален представител на ответника следва да се определи в размера по чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ – 100 лева.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, II отделение, 38^{-и} състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма] срещу Решение №271 от 02.06.2020г. на Комисията за защита от дискриминация.

ИЗМЕНЯ Решение №271 от 02.06.2020г. на Комисията за защита от дискриминация в частта му по т.2, като ОПРЕДЕЛЯ имуществена санкция на [фирма] в размер на 250 лева.

ОСЪЖДА [фирма] да заплати на Комисията за защита от дискриминация разноски в размер на 100 (сто) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, подадена чрез АССГ в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: